

KOLLEGIET
FÖR SVENSK BOLAGSSTYRNING

Årsrapport 2023

Innehåll

Förord	1
I. VERKSAMHETSBERÄTTELSE	4
Kollegiets uppdrag	4
Kollegiets arbete under året	6
II. KODENS TILLÄMPNING BOLAGSSTYRNINGSÅRET 2022	8
Bolagens tillämpning av koden	8
Praxis avseende tolkning av koden	16
III. UTBLICK	17
Öppet brev till aktieägare, valberedningsledamöter och arbetstagarorganisationer i de svenska börsbolagen	
<i>Kollegiet för svensk bolagsstyrning</i>	18

Vid frågor eller kommentarer till Kollegiet för svensk bolagsstyrning, välkommen att ta kontakt med:

Gun Nilsson (ordförande)

Kollegiet för svensk bolagsstyrning
Nybrokajen 7, 5 tr.
Box 7354
103 90 Stockholm

Tobias Hultén (biträdande jurist)

Kollegiet för svensk bolagsstyrning
Nybrokajen 7, 5 tr.
Box 7354
103 90 Stockholm
Telefon: 073-314 03 70
E-post: tobias.hulten@bolagsstyrningskollegiet.se

Björn Kristiansson (verkställande ledamot)

Kollegiet för svensk bolagsstyrning
Nybrokajen 7, 5 tr.
Box 7354
103 90 Stockholm
Telefon: 076-770 37 47
E-post: bjorn.kristiansson@bolagsstyrningskollegiet.se

Ordföranden har ordet

Så har vi lagt åter ett år till handlingarna – ett år som givit oss nya utmaningar som på många sätt påverkar näringslivets spelplaner och förutsättningar. Efterdyningarna av pandemin sett i backspegeln har påverkat oss alla, vilket gett upphov till nya sätt att verka i bolagen, och inte minst i utövandet av bolagsstyrningen. Utmaningarna i försörjningsleden som påverkat många verksamheter klingade av men gav samtidigt en signal om behov att titta över detta och möjligen förändra delar för att hantera hämmande risker. Kriget i Ukraina har också påvisat nödvändigheten att skapa nya relationer och samarbeten. Efter en lång period med i princip ingen inflation och noll- eller minusräntor förändrades marknadsförutsättningarna på mycket kort tid till hög inflation och räntenivåer som fyrdubblats.

Trots den utmanande utvecklingen på marknaden ur ett globalt perspektiv har våra svenska bolag klarat sig mycket väl. Detta avspeglas bland annat i de breda indexen på Stockholmsbörsen. Jag är övertygad om att ”den svenska modellen”, dvs. vår bolagsstyrningsmodell, utgör ett väl fungerande ramverk för att understödja ett framgångsrikt näringsliv – både i goda och mindre goda tider. Kollegiet marknadsför gärna modellen i olika sammanhang i syfte att sprida kunskap om hur den fungerar och vilka positiva effekter den får när den tillämpas.

De nordiska bolagsstyrningsmodellerna har många likheter. Kollegiet har under längre tid samverkat med våra nordiska kollegor i olika frågor, där syftet i första hand är erfarenhetsutbyte och i andra hand att gemensamt kunna vara en större ”megafon” när det gäller diskussioner kring olika initiativ och förslag på bolagsstyrningsområdet som kommer från EU och Kommissionen. Hittills har samarbetet genomförts när frågor uppkommer. Vi kommer komplettera samarbetet med ett eller två fysiska möten per år framöver för att kunna bli mer proaktiva i hanteringen av väsentliga frågor.

EU och Kommissionen fortsätter med hög intensitet att försöka harmonisera bolagsstyrningsfrågor för de olika medlemsländerna. Dessvärre ligger ambitionsnivån på en alldeles för detaljerad nivå och den verkar i flera avseenden inte bejaka skillnader i den underliggande bolagsrätten vilket skapar problem på nationell

nivå, inklusive för svenskt vidkommande i förhållande till ”den svenska modellen”. Kollegiet ser behovet att få koll på nya förslag i tid, dvs. redan innan det blir ett förslag, för att i tid kunna påverka utvecklingen. Kollegiet utvärderar därför att i samarbete med andra svenska intressen ha representation i Bryssel och därmed kunna utöva ett ännu mer effektivt arbete för vår bolagsstyrningsmodell.

I vissa fall saknas vetenskaplig förankring till de olika lagförslag som av Kommissionen och andra presenteras på bolagsstyrningsområdet. Föreningen för god sed på värdepappersmarknaden startade tillsammans med Stockholm Centre For Commercial Law vid Stockholms universitet ett initiativ till att inrätta ett forskningsinstitut inom området bolagsstyrning. Institutet bedriver tillämpad forskning och utbildning inom området. Kollegiet ser tillsammans med övriga sakorgan inom föreningen ett stort värde i att med institutets hjälp kunna få fram mer fakta, information och statistik som

ytterligare beslutsunderlag inför eventuella förändringar i vår bolagsstyrningsmodell.

Alla regelverk utöver Koden sköts sedan föregående år av ASK, vilket har lett till utfärdandet av kodanvisningar. Koden behöver nu permanent uppdateras med denna förändring, varvid vi passar på att göra en översyn av hela Koden, för att se om det behövs göras några ytterligare justeringar. Därav har Kollegiet under våren genomfört ett flertal work-shops med deltagare för olika intressentgrupper. Arbetet fortgår med målsättning att kunna ha en uppdaterad version av Koden i början av 2024.

Vi fortsätter i Kollegiet att metodiskt jobba vidare med Koden och självregleringens väl och ve, för att

säkerställa en väl fungerande modell, som är stabil och förutsägbar, och som ger möjlighet för ett flexibelt sätt att hantera olika verksamheters bolagsstyrning utan att bryta några regelverk – vår svenska bolagsstyrningsmodell är värd att brett försvaras!

Det har varit ett nöje att få arbeta med och supporta den svenska självregleringen på området! Tack för förtroendet! Nu lämnar jag över stafettpippen till Carl-Henric Svanberg – välkommen!

Stockholm i juni 2023

Gun Nilsson
Ordförande

Verkställande ledamoten har ordet

Även i år har arbetet i Kollegiet präglats av EU-kommissionens olika förslag. Fortfarande finns inget slutligt förslag till Corporate Sustainability Due Diligence Directive, och det är därför fortsatt inte klart vilka av de tidigare kritiserade bolagsstyrningselementen som kommer att finnas kvar till slut. Även om denna följetong fortsätter in i 2023 är vi hoppfulla om att de förslag som syftade till att förändra syftet med bolagets verksamhet nu helt är borta, medan det fortsatt finns frågetecken kring vilka regler om styrelseledamöternas individuella ansvar som slutligen blir kvar. Vi har också fått återaktivera frågan om könskvotering till börsbolagsstyrelserna, där Kommissionen aktiverat sitt sedan knappt tio år passiviserade direktivförslag. Detta kräver dock inte några svenska kvoteringsregler, eftersom jämställdheten i de svenska börsbolagsstyrelserna är tillräckligt hög för att direktivets undantagsbestämmelser ska vara tillämpliga. Slutligen har Kommissionens förslag till listningsdirektiv presenterats, vilket vi kommer att försöka påverka för att inte vår svenska aktiemarknad ska komma till skada.

Vid vårt årliga bolagsstyrningsseminarium, som i år kommer att gå av stapeln på eftermiddagen tisdagen den 24 oktober 2023, kommer vi att diskutera dessa frågor vidare, och särskilt försöka visa på våra svenska erfarenheter när det gäller noteringskrav m.m. och bolagsstyrning. Seminariet kommer att hållas både fysiskt och digitalt, och vi kan redan nu utlova en förhoppningsvis intressant och givande paneldebatt i detta ämne.

De tillfälliga reglerna för bolagsstämmor utan aktieägarnärvaro upphörde den sista december 2022. Mot bakgrund av en nyligen lämnad lagrådsremiss om att öppna upp för helt digitala bolagsstämmor, finns det skäl för Kollegiet att titta på vilka krav som bör ställas på börsbolagens framtida stämmor, där mötet mellan ledning och aktieägare har varit ett signum för de svenska och nordiska årsstämmorna.

En nyligen akut fråga har varit den förändrade rösträttspolicy som den internationella röstningsrådgivaren ISS (Institutional Shareholder Services) publicerade under hösten 2022, och som ska träda i kraft inför årsstämmorna 2024. Enligt policyn avser ISS rekommendera att rösta mot ansvarsfrihet för styrelseledamöter

i bolag som har aktier med olika röstvärde. Trots att Kollegiet och andra under 2022 riktade stark kritik mot den då föreslagna policyförändringen, kom den att kvarstå. Efter att vi tillsammans med Svenskt Näringsliv träffat ISS, har ISS emellertid bekräftat att man inte kommer att rekommendera att rösta mot ansvarsfrihet för styrelseledamöter i svenska bolag enbart på den grunden att de har aktier med olika röstvärde.

Det är av yttersta vikt för Kollegiet att vi har en löpande dialog med börsbolagen och deras ledningar, styrelser och ägare så att de är lika uppdaterade om vårt arbete och våra initiativ som vi är av vilka frågor som finns längst fram på dessa intressenters agenda. Detta gäller inte bara i samband med den kodrevidering och de rundabordssamtal som vi för närvarande håller på med eller vid våra bolagsstyrningsseminarier om aktuella bolagsstyrningsfrågor. Vi är alltid öppna för att få in relevanta synpunkter från kodanvändarna. Vi uppmanar därför er att höra av er via mail eller telefon så att vi kan se till att vårt arbete bedrivs på bästa sätt. <

Visby i juni 2023

Björn Kristiansson
Verkställande ledamot

I. VERKSAMHETSBERÄTTELSE

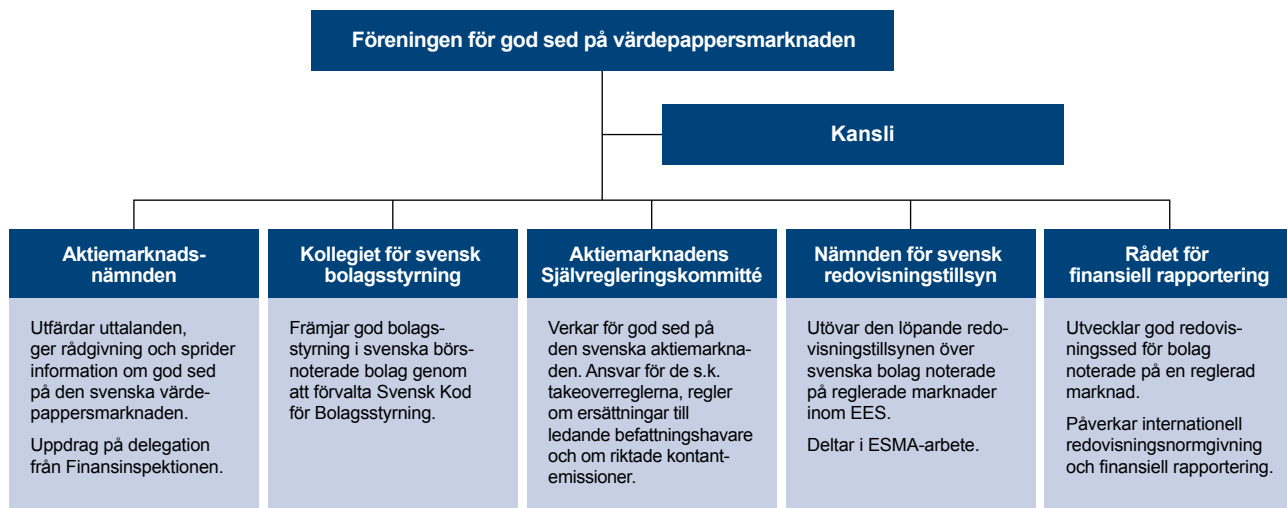
I denna del av årsrapporten redovisar Kollegiet sin verksamhet under bolagsstyrningsåret 2022–2023 samt diskuterar aktuella frågor om koden och svensk bolagsstyrning.

Kollegiets uppdrag

Kollegiet ingår, tillsammans med Aktiemarknadsnämnden, Rådet för finansiell rapportering, Nämnden för svensk redovisningstillsyn och sedan 1 juli 2021 även Aktiemarknadens Självregleringskommitté, i Föreningen för god sed på värdepappersmarknaden, som sedan hösten 2005 svarar för den svenska självregleringen på aktiemarknaden. Föreningens huvudmän utgörs av nio organisationer inom det privata näringslivet. Se figuren nedan och www.godsedpavpmarknaden.se.

Kollegiets ursprungliga, och fortfarande viktigaste uppgift är att främja en god utveckling av svensk bolagsstyrning, främst genom att tillse att Sverige vid var tid har en relevant, aktuell och effektiv kod för bolagsstyrning i börsnoterade bolag. Kollegiet ska också verka internationellt för ökad kunskap om svensk bolagsstyrning och om den svenska aktiemarknaden samt tillvarata svenska intressen inom dessa områden.

Avseende uppdraget att främja svensk bolagsstyrning har Kollegiet rollen att vara normgivande för god

bolagsstyrning i börsnoterade bolag. Denna uppgift fullgörs främst genom att se till att den svenska koden för bolagsstyrning är ändamålsenlig och fortlöpande hålls uppdaterad med hänsyn till utvecklingen i Sverige och internationellt.

Kollegiet är även aktivt i utländska fora såsom EU när det gäller tillvaratagande av svenska intressen på bolagsstyrningsområdet. En viktig uppgift för Kollegiet är att vara remissinstans i bolagsstyrningsfrågor.

Kollegiet har ingen övervakande eller dömande roll när det gäller hur enskilda bolag tillämpar koden. Att de bolag som enligt börsernas regelverk och årsredovisningslagen ska tillämpa koden gör det på ett adekvat sätt, ankommer på bolagets revisor samt på respektive börs, där koden tillämpas att övervaka. Inte heller dessa har emellertid någon värderande eller dömande roll när det gäller vilka regler i koden bolagen väljer att följa eller avvika från. Det är kapitalmarknadens aktörer

– bolagens nuvarande och framtida ägare och deras rådgivare – som sist och slutligen avgör i vad mån ett bolags sätt att tillämpa koden inger förtroende och vad detta leder till beträffande synen på bolagets aktier som investeringsobjekt.

I frågor om tolkning av koden är detta inte heller en uppgift för Kollegiet. Detta görs av Aktiemarknadsnämnden på begäran, vilket redovisas i ett särskilt avsnitt av denna rapport.

Kollegiets arbete under året

Under 2022 bestod Kollegiet inledningsvis av ordförande Gun Nilsson, vice ordförande Eva Hägg samt övriga ordinarie ledamöterna Karin Apelman, Håkan Broman, Göran Espelund, Mats Isaksson, Louise Lindh och Marianne Nilsson samt Björn Kristiansson som verkställande ledamot. I samband med moderföreningens möte i juni 2022 lämnade Eva Hägg Kollegiet och Håkan Broman utsågs till vice ordförande. Vidare har Andreas Gustafsson fortsatt utsetts till adjungerande ledamot av Kollegiet samt utsågs Eva Hägg till adjungerad ledamot vid Kollegiets ordinarie möte i september 2022. Kollegiet har under året haft fyra ordinarie sammanträden. Därutöver har överläggningar hållits via e-post och telefon vid behov samt möten i olika utskott och arbetsgrupper.

En redogörelse för Kollegiets arbete under året följer nedan.

Strategi

Efter arbete under hösten 2022 antog Kollegiet under våren 2023 en uppdaterad strategiplan för 2023–2025. Arbetet med att operationalisera det uppdaterade strategidokumentet har därefter påbörjats.

Kommunikation – årligt seminarium

Kollegiets nuvarande kommunikationsplan fastlades 2019. Under 2019 återupptog Kollegiet också den tidigare traditionen med årliga bolagsstyrningsseminarier. 2022 års öppna seminarium genomfördes virtuellt med cirka 200 deltagare. Efter att Kollegiets ordförande Gun Nilsson inlett, höll kollegieleدامoten Mats Isaksson ett anförande om bolagsstyrningsreglering ur ett samhällsekonomiskt perspektiv. Frågan om vad som bör vägleda regleringen av bolagsstyrning i Sverige och EU avhandlades därefter i en paneldiskussion med, utöver Mats, Jacob Wallenberg, styrelseordförande i Investor och Svenskt Näringsliv, Carmine de Noia, chef för OECDs avdelning för Financial and Enterprise Affairs, samt Niklas Wykman, riksdagsledamot och blivande finansmarknadsminister. Därefter redovisade Kollegiets verkställande ledamot Björn Kristiansson Kollegiets huvudfrågor samt kommande arbete.

Uppföljning av koden och svensk bolagsstyrning

För att följa upp att koden fungerar som avsett och få underlag för överväganden om eventuella ändringar genomför Kollegiet fortlöpande olika typer av undersökningar av hur kodens regler i praktiken tillämpas och fungerar. Den viktigaste av dessa är den årliga genomgång av de kodtillämpande bolagens bolagsstyrningsrapporter och bolagsstyrningsinformationen på bolagens webbplatser som har skett sedan koden infördes 2005.

SIS Ägarservice och Fristedt Consulting har sedan 2015 givits uppdraget att genomföra den årliga undersökningen, resultatet av årets undersökning redovisas i avsnitt II i denna rapport.

Revidering av koden

Utöver den årliga genomgången av bolagsstyrningsinformation har Kollegiet en löpande dialog med användare av koden samt genomför strukturerade undersökningar av bolagens tillämpning av koden. Vidare följer och analyserar Kollegiet den allmänna debatten inom området, förändringar av lagstiftning och annan reglering samt utvecklingen internationellt och inom den akademiska forskningen. På grundval av detta och annat relevant underlag överväger Kollegiet behovet av begränsade modifieringar av koden respektive mer genomgripande översyner av koden som helhet.

Under våren 2023 har Kollegiet genomfört ett antal rundabordsamtal samt i övrigt diskuterat Koden med svenska och utländska intressenter, med målet att kunna presentera eventuella ändringar under hösten 2023. Några större förändringar förutses dock inte.

Könsfördelning i börsbolagsstyrelser

Koden föreskriver sedan den infördes att en jämn könsfördelning ska eftersträvas i börsbolagens styrelser. Valberedningarna ska i föreskrivna motiveringar av sina förslag beakta kodens föreskrift om könsfördelning.

Kollegiet utfärdade under 2014 en anvisning med ett antal initiativ för att uppnå en jämnare könsfördelning i börsbolagens styrelser, vilken trädde ikraft den 1 januari 2015. Anvisningen implementerades i koden vid 2015 års revidering.

Kollegiet genomförde initialt beräkningar av könsfördelningen i börsbolagsstyrelserna två gånger per år – inför och efter respektive stämhosäsong, men har sedan 2016 valt att endast beräkna könsfördelningen efter den s.k. stämhosäsongen, dvs. i början av juli. Dessa beräkningar finns tillgängliga på Kollegiets webbplats www.bolagsstyrning.se. Statistisk har under det senaste året tagits fram per den 10 juni 2022 respektive per den 10 juni 2023. Resultaten finns tillgängliga på Kollegiets webbplats.

Remissarbete med mera

En viktig del av Kollegiets verksamhet är att vara remissorgan för utredningar och lagförslag inom sitt arbetsfält. Detta gäller såväl inhemsk regelutveckling som olika former av regleringsinitiativ från EU:s sida.

Kollegiets remissarbete har blivit mer omfattande för varje år, inte minst när det gäller EU-reglering. Det hänger samman med att EU-kommissionen i efterdyningarna till den finansiella krisen har intensifierat sitt arbete med att utöka och harmonisera regleringen av bolagsstyrning inom unionen. Detta har tagit sig uttryck i en rad så kallade grönböcker, handlingsplaner och direktivförslag som behandlar olika aspekter av bolagsstyrning i olika sektorer av näringslivet under de senaste sju åren. Under 2022 och 2023 har Kollegiet lämnat remissvar bland annat avseende EU-kommissionens samråd avseende företagsrapportering, EU-kommissionens direktivförslag avseende Corporate Sustainability Due Diligence, samt EU-kommissionens förslag om ett nytt direktiv om aktiers olika röstvärde. Kollegiet har också gemensamt med Aktiemarknadens Självregleringskommitté lämnat synpunkter med anledning av EU-kommissionens förslag till uppdaterade riktlinjer för ersättningsrapporter.

Kollegiet har vidare lämnat synpunkter med anledning av Justitiedepartementets remiss av promemorian Digitala bolags- och föreningsstämmor, på ISS förslag till reviderad rösträttspolicy och på Finansinspektionens förslag till nya föreskrifter om ägar-, ägarlednings- och ledningsprövning. Kollegiet har också gemensamt med Aktiemarknadens Självregleringskommitté lämnat synpunkter med anledning av OECD:s konsultation avseende den pågående översynen av G20/OECD Principles of Corporate Governance.

Samtliga yttranden och remissvar återfinns på Kollegiets webbplats www.bolagsstyrning.se.

ISS uppdaterade röstningsrekommendation

Kollegiet och andra svenska aktörer har tidigare belyst att den uppdatering som Institutional Shareholder Services Inc. ("ISS") gjorde under hösten 2022 av ISS benchmark proxy voting policies är bekymmersam till den del den avser aktier av olika slag med olika röstvärde. Enligt policyn avser ISS rekommendera att rösta mot val av individuella styrelseledamöter och mot ansvarsfrihet för styrelseledamöter (utanför ledningen) i bolag som har aktier av olika slag med olika röstvärde. Kollegiets remissvar på ISS förslag till policy-förändring från hösten 2022 finns tillgänglig på Kollegiets webbplats.

I dialog med Kollegiet och Svenskt Näringsliv har dock ISS nu bekräftat att den praktiska tillämpningen av policyförändringen inte kommer att innebära att ISS kommer att rösta mot omval av styrelseledamöter eller mot ansvarsfrihet i alla svenska bolag som har aktier med olika röstvärde. Istället säger ISS att de kommer att titta på respektive bolag och dess ledamöter specifikt och göra en bedömning i det enskilda fallet. Även om det kan förekomma enskilda situationer där tillämpningen av policyn kan innebära en rekommendation mot omval eller mot ansvarsfrihet för en eller flera ledamöter, kommer detta alltså inte att ske för alla ledamöter i alla relevanta bolag.

Internationellt arbete

Liksom tidigare har Kollegiet under 2022 och 2023 varit en aktiv deltagare i den internationella debatten på bolagsstyrningsområdet i syfte att främja svenska intressen och öka kunskapen om och förståelsen för svensk bolagsstyrning internationellt. Kollegiet bidrar även ekonomiskt till StyrelseAkademiens och ecoDas EU-bevakning och ges på så sätt tillgång till information om utvecklingen inom EU samt har möjlighet att ge synpunkter på StyrelseAkademiens och ecoDas arbete.

Sedan 2018 ingår Kollegiet även i den s.k. Seven Chairs Group, som består av ordföranden för Kollegiets motsvarighet i Storbritannien, Belgien, Frankrike, Tyskland, Italien och Nederländerna jämte Kollegiets ordförande, och deltar i de möten för informationsutbyte som regelbundet hålls.

Nordiskt arbete

Kollegiet ingår vidare i ett nordiskt samarbete på bolagsstyrningsområdet tillsammans med kodutfärdare från övriga nordiska länder. De nordiska kodutfärdarna har regelbundna kontakter med lägesuppdateringar. <

II. KODENS TILLÄMPNING BOLAGSSTYRNINGSÅRET 2022

Kollegiet genomför fortlöpande undersökningar och analyser i syfte att följa upp hur koden tillämpas och att utvärdera dess funktionalitet och effekter på svensk bolagsstyrning. Som ett led i detta har Kollegiet, i likhet med tidigare år, låtit genomföra en kartläggning av samtliga kodbolags tillämpning av koden med utgångspunkt från den information de lämnar i årsredovisningar, bolagsstyrningsrapporter och på hemsidor. Resultatet av undersökningen redovisas i sammandrag nedan. Vi redovisar under detta avsnitt även praxis från Aktiemarknadsnämnden och börsernas disciplinnämnder avseende kodfrågor.

Bolagens tillämpning av koden

Sammanfattning av undersökningens resultat

Årets undersökning visar att bolagens rapportering i bolagsstyrningsfrågor fortsätter att utvecklas stabilt på i princip samtliga områden. Bolagen uppvisar i allmänhet en ambitiös inställning när det gäller tillämpning av koden. Antalet brister när det gäller detaljer i bolagens bolagsstyrningsredovisning i bolagsstyrningsrapporter och på webbplatser har fortsatt att minska. Det finns dock fortfarande utrymme för förbättringar eftersom det återstår ett antal bolag som inte lämnat samtliga uppgifter som krävs enligt årsredovisningslagen och koden.

Antalet avvikelser från koden minskade ytterligare under 2022. Årets undersökning visar ett minskat antal avvikelser hos ett minskat antal bolag. En sådan utveckling kan både tolkas som positiv och som negativ. Utvecklingen är negativ mot bakgrund av kodens syfte att få bolagen att reflektera och synliggöra sin bolagsstyrning. Den följ eller förklara-princip som koden bygger på har som utgångspunkt att bolagsstyrning är något i grunden individuellt för varje bolag, och även om bolagens beteenden innebär att de följer majoriteten av kodreglerna, bör det finnas ett stort antal individuella lösningar som passar bolaget bättre än den standardlösning som föreskrivs i koden. Om bolagen känner att de måste anpassa sitt beteende för att inte avvika från koden, kan innovations- och initiativkraften minska, till nackdel för det enskilda bolaget och dess ägare.

Däremot är utvecklingen positiv från utgångspunkten att om kodens regler respekteras torde standarden för bolagsstyrningen inom de noterade företagen höjas.

Fortfarande finns ett särskilt fokus på valberedningarnas yttrande avseende sitt förslag till styrelse, inte minst när det gäller kodens krav på att eftersträva en jämn könsfördelning i börsbolagsstyrelserna. Andelen valberedningar som tydligt motiverat sitt förslag till styrelse utifrån kodens könsfördelningskrav är oförändrad jämfört med föregående år.

Syfte och metodik

Syftet med Kollegiets årliga undersökningar av bolagens kodtillämpning är att få underlag för att bedöma hur väl koden fungerar och om det finns delar av koden som bolagen finner irrelevanta eller svåra att tillämpa eller som av andra skäl inte fungerar tillfredsställande. Resultatet av undersökningarna bidrar till den fortsatta utvecklingen av koden.

Sedan tolv år tillbaka inkluderas även en kontroll av bolagens efterlevnad av de regler om rapportering av bolagsstyrning och intern kontroll samt revisorsgranskning av dessa rapporter som infördes i aktiebolagslagen och årsredovisningslagen 2010. Syftet med undersökningen i denna del är att få en helhetsbild över hur bolagens rapportering om bolagsstyrning sker.

Underlaget för undersökningarna utgörs av bolagens redovisning av hur koden tillämpats i de bolagsstyrningsrapporter som enligt årsredovisningslagen ska upprättas, övriga delar av årsredovisningen samt den information som lämnas på bolagens webbplatser. Från och med 2011 undersöks även huruvida bolagsstyrningsinformationen på bolagens webbplatser uppfyller kodens krav, liksom om bolagsstyrningsrapporterna innehåller samtliga formella uppgifter som krävs. Några kontroller av i vad mån de uppgifter som lämnas av bolagen stämmer med verkligheten görs dock inte.

Föremål för årets undersökning är liksom tidigare de bolag med aktier eller depåbevis upptagna till handel på en reglerad marknad som vid utgången av 2022 var förpliktade att lämna en bolagsstyrningsrapport. Enligt börsernas regelverk ska bolag vars aktier är upptagna till handel på den reglerade marknad som drivs av börserna följa god sed på aktiemarknaden, varvid koden utgör god sed.¹⁾ Utländska bolag var fram till och med 2010 inte förpliktade att tillämpa koden. Genom en anvisning från Kollegiet som trädde i kraft den 1 januari 2011, och som därefter influerats i koden, ska utländska bolag vars aktier eller depåbevis är upptagna till handel på en reglerad marknad i Sverige tillämpa antingen den svenska koden, eller den bolagsstyrningskod som gäller i det land där bolaget har sitt registrerade säte eller där bolagets aktier också är noterade.²⁾ Om bolaget inte tillämpar den svenska koden, ska bolaget ange vilken bolagsstyrnings-

kod eller bolagsstyrningsregler som bolaget tillämpar och skälen för detta, samt lämna en förklaring över i vilka väsentliga avseenden bolagets agerande avviker från reglerna i koden. Förklaringen ska lämnas i eller i anslutning till bolagets bolagsstyrningsrapport eller, om någon sådan inte lämnas, på bolagets webbplats.

Totalt fanns vid 2022 års utgång 373 bolag med aktier eller depåbevis upptagna till handel på en reglerad marknad i Sverige, varav 362 vid Nasdaq Stockholm och 11 vid NGM Main Regulated Equity. 17 av bolagen på Nasdaq Stockholm har deklarerat att de följer annan kod än den svenska, och dessa 17 ingår därför inte i undersökningen. Totalt antal undersökta bolag uppgår således till 356, varav 345 vid Nasdaq Stockholm och 11 vid NGM Main Regulated Equity, se Tabell 1.

Bolagens rapportering om bolagsstyrning

Enligt årsredovisningslagen ska aktiemarknadsbolag upprätta en bolagsstyrningsrapport.³⁾ Innehållet i bolagsstyrningsrapporten styrs både av årsredovisningslagen och av koden.⁴⁾ Om bolaget valt att avvika från vissa regler i koden ska enligt koden varje sådan avvikelse redovisas, den lösning man valt istället beskrivas samt skälen till detta anges. Samtliga undersökta bolag har precis som tidigare år lämnat en bolagsstyrningsrapport, dvs. enligt lag. Fem bolag har valt att enbart presentera bolagsstyrningsrapporten på sin webbplats, vilket är en ökning med två bolag

Tabell 1. Antal bolag som ingår i undersökningen

	2022		2021		2020	
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
NASDAQ Stockholm	362	97%	358	97%	332	96%
NGM Main Regulated	11	3%	12	3%	13	4%
Total bruttogrupp	373	100%	370	100%	345	100%
Utgår ^{*)}	17	5%	18	5%	18	5%
Totalt undersökta bolag	356	95%	352	95%	327	95%

*) Utgår på grund av ej tillgänglig information, avnotering eller sekundärnoterade bolag.

¹⁾ Se punkten 6.1.1 i Nasdaq Stockholms emittentregelverk respektive punkten II.6 i NGM:s emittentregelverk.

²⁾ Se ingressen till Kodens avsnitt III Regler för bolagsstyrning.

³⁾ Se 6 kap. 6 § och 7 kap. 31 § årsredovisningslagen (1995:1554).

⁴⁾ Se 6 kap. 6 § och 7 kap. 31 § årsredovisningslagen och regel 10.1-2 i koden.

jämfört med förra året.⁵⁾ För den stora majoritet bolag som presenterar bolagsstyrningsrapporten i den tryckta årsredovisningen ingår den i knappt hälften av fallen i förvaltningsberättelsen, medan den andra hälften av bolagen lämnat bolagsstyrningsrapporten fristående i årsredovisningen, se Tabell 2.

Inom ramen för bolagsstyrningsrapporten ska enligt årsredovisningslagen också lämnas en beskrivning av de viktigaste inslagen i bolagets system för intern kontroll och riskhantering avseende den finansiella rapporteringen.⁶⁾ Tre bolag har inte lämnat några sådana upplysningar, se Tabell 3. Det är enligt årsredovisningslagen obligatoriskt att lämna uppgifter om intern kontroll. Rapporteringen om intern kontroll skiftar i omfattning från korta avsnitt i löpande text till separata internkontrollrapporter.

I beskrivningen av bolagets system för intern kontroll och riskhantering ska enligt regel 7.3 tredje stycket i koden bolag som inte har inrättat en internrevision redovisa styrelsens motiverade ställningstagande med skälen för detta. I 20 procent av de undersökta bolagen finns internrevision inrättat, oförändrat jämfört med 2021. Av de övriga 80 procent av bolagen som har valt att inte inrätta internrevision, har styrelsen i två bolag inte lämnat något motiverat ställningstagande, se Tabell 4. Från och med 2010 ska enligt aktiebolagslagen respektive årsredovisningslagen bolagsstyrningsrapporterna granskas av bolagets revisor,⁷⁾ se Tabell 5. Fyra bolag har inte redovisat att de låtit revisorerna granska bolagsstyrningsrapporten.

Tabell 2. Hur presenteras bolagsstyrningsrapporten?

	2022		2021		2020	
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
I förvaltningsberättelsen i ÅR	173	49%	174	49%	159	49%
Fristående rapport i ÅR	178	50%	175	50%	165	50%
Enbart hemsida	5	1%	3	1%	3	1%
Oklart	0	0%	0	0%	0	0%
Summa	356	100%	352	100%	327	100%

Tabell 3. Finns särskilt avsnitt om intern kontroll och riskhantering?

	2022		2021		2020	
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
Ja	353	99%	349	99%	325	99%
Nej	3	1%	3	1%	2	1%
Delvis	0	0%	0	0%	0	0%
Summa	356	100%	352	100%	327	100%

Tabell 4. Om det av avsnittet om intern kontroll och riskhantering framgår att någon särskild granskningsfunktion INTE finns, lämnar styrelsen motiverad utvärdering till detta i avsnittet?

	2022		2021		2020	
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
Ja	282	79%	280	79%	257	79%
Nej	2	1%	2	1%	3	1%
Delvis	0	0%	0	0%	0	0%
Oklart	0	0%	0	0%	0	0%
Ej aktuellt	72	20%	70	20%	67	20%
Summa	356	100%	352	100%	327	100%

⁵⁾ Ett sådant förfarande står inte i strid med årsredovisningslagen eller koden. Enligt årsredovisningslagen ska bolag vars aktier är upptagna till handel på en reglerad marknad upprätta en bolagsstyrningsrapport, antingen som en del av förvaltningsberättelsen eller som en från årsredovisningen skild handling. I det senare fallet kan bolaget välja att offentliggöra rapporten antingen genom att ge in den tillsammans med årsredovisningen till Bolagsverket, eller endast offentliggöra den på bolagets webbplats (offentliggörande på bolagets webbplats ska i och för sig alltid ske av rapporten). Om bolagsstyrningsrapporten inte ingår i förvaltningsberättelsen, står det bolagen fritt att ta in den i den tryckta årsredovisningen eller inte, detta är inget som regleras i lag eller i koden.

⁶⁾ Se 6 kap. 6 § andra stycket punkt 2 årsredovisningslagen, samt regel 7.3 tredje stycket och 7.4 i koden.

⁷⁾ Krav på revisorsgranskning av bolagsstyrningsrapporten om den ingår i förvaltningsberättelsen eller av de uppgifter som annars lämnas i bolagets eller koncernens förvaltningsberättelse finns i 9 kap. 31 § aktiebolagslagen (2005:551). Krav på revisorsgranskning om bolagsstyrningsrapporten upprättas som en från årsredovisningen skild handling finns i 6 kap. 9 § årsredovisningslagen.

Rapporterade avvikelser

Bolag som tillämpar koden måste inte följa varje regel utan kan välja andra lösningar förutsatt att de tydligt redovisar och motiverar varje regelavvikelse. Kollegiet ser det inte som ett mål att så många bolag som möjligt ska följa alla regler i koden. Tvärtom anser Kollegiet det viktigt att koden tillämpas med den flexibilitet som principen följ eller förklara möjliggör. I annat fall riskerar koden att i praktiken bli en tvingande reglering och därigenom förlora sin roll som norm för god bolagsstyrning på en högre ambitionsnivå än aktiebolagslagens och andra tvingande reglers minimikrav. Det kan enligt Kollegiets mening i enskilda fall leda till bättre bolagsstyrning att välja andra lösningar än de som koden anvisar.

Tabell 5. Framgår det av Bolagsstyrningsrapporten att den är revisorsgranskad?

	2022		2021		2020	
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
Ja	352	99%	349	99%	320	98%
Nej	4	1%	3	1%	5	2%
Oklart	0	0%	0	0%	2	1%
Summa	356	100%	352	100%	327	100%

Tabell 6. Detaljredovisning avvikelserapportering

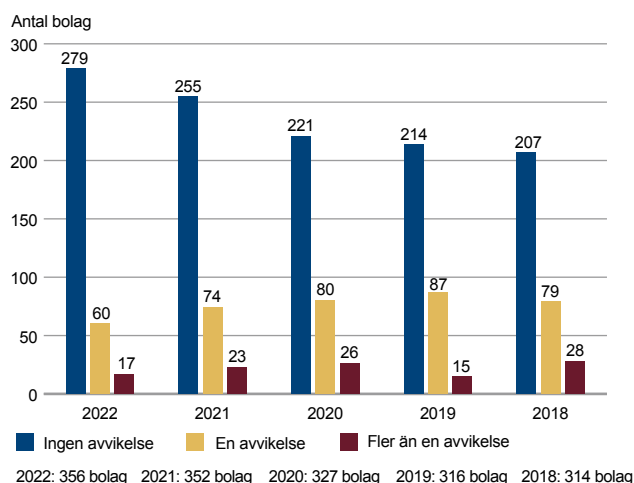
	2022	2021	2020	2019
Antal bolag utan avvikelser	279	255	221	214
Antal bolag med avvikelser	77	97	106	102
Antal bolag med en avvikelse	60	74	80	87
Antal bolag med flera avvikelser	17	23	26	15
Andel bolag med avvikelser	22%	28%	32%	32%
Antal bolag	356	352	327	316
Antal avvikelser	104	133	144	119
Antal regler med avvikelser	16	23	23	21
Snitt avvikelse per regel	6,50	5,78	6,26	5,17
Snitt avvikelse per bolag	1,35	1,37	1,36	1,17

Diagram 1 visar antal bolag som redovisat olika antal avvikelser sedan 2018. Andelen bolag som rapporterar fler än en avvikelse har minskat med nästan två procentenheter till knappt fem procent 2022, innebärande att övriga 95 procent av bolagen inte redovisar någon eller högst en avvikelse. Andelen bolag som redovisar en avvikelse har minskat till cirka 17 procent (2021: 21 procent). Cirka 78 procent eller 279 bolag, rapporterar inte någon avvikelse för 2022 (2021: 72 procent).

Totalt rapporterades 104 avvikelser från 16 olika regler under 2022, vilket innebär i genomsnitt 1,35 avvikelser per bolag som rapporterat minst en avvikelse, i linje med snittet från föregående år.

En detaljerad nedbrytning av avvikelserapporteringen framgår av Tabell 6.

Diagram 1. Antal bolag som redovisar olika antal avvikelser

Vilka regler avviker man från?

Tabell 7 visar antalet avvikelser för samtliga regler från vilka någon avvikelse rapporterats sedan 2020. Bolagens rapportering för de tre regler som uppvisar flest avvikelser, se Diagram 2, kommenteras kortfattat nedan.

Den regel som, liksom tidigare år, uppvisar i särklass flest avvikelser är regel 2.4 i koden. 28 bolag (knappt 8 procent) av samtliga kodbolag avviker från regeln. Enligt regeln får styrelseledamöter inte utgöra en majoritet i valberedningen, samt får styrelsens ordförande inte vara

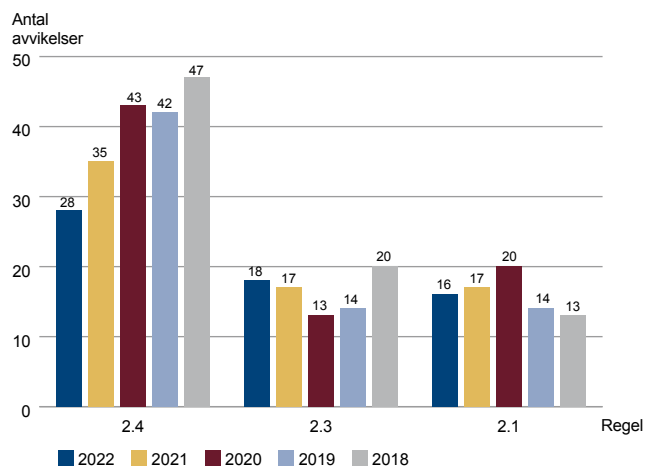
Tabell 7. Vilka avvikelser från enskilda regler i koden har bolagen redovisat i BSR?

Regel	2022	2021	2020
2.4	28	35	43
2.3	18	17	13
2.1	16	17	20
4.5	7	7	8
2.5	6	7	8
4.4	5	7	7
7.6	5	6	9
9.2	4	5	5
7.2	4	3	1
4.2	2	3	4
10.2	2	2	0
1.4	2	1	0
9.1	2	3	2
4.1	1	1	1
4.3	1	1	1
6.1	1	1	1
9.7	0	7	11
8.1	0	3	0
8.2	0	2	1
9.4	0	2	2
1.1	0	1	1
1.2	0	1	1
7.5	0	1	1
2.6	0	0	2
9.5	0	0	1
1.5	0	0	1
1.3	0	0	0
7.3	0	0	0
9.6	0	0	0
9.8	0	0	0
10.3	0	0	0

valberedningens ordförande. Om mer än en styrelseledamot ingår i valberedningen, får dessutom endast en av dessa vara beroende i förhållande till bolagets större aktieägare. Den vanligaste avvikelserna är att styrelseordföranden, eller annan ledamot i styrelsen, har utsetts till ordförande i valberedningen, oftast med motiveringen att denna person i egenskap av stor ägare och/eller av kompetensskäl ansetts mest lämpad att leda valberedningens arbete. I andra fall handlar det om att mer än en av flera styrelseledamöter som ingår i valberedningen är beroende i förhållande till större ägare, och i ett fåtal fall om att styrelseledamöter bildar majoritet i valberedningen. Avvikelser från denna regel domineras av bolag med starkt koncentrerat ägande, ofta med den övergripande motiveringen att det annars blir svårt eller omöjligt att som privatperson kombinera rollen som större ägare med ett aktivt utövande av ägarrollen genom deltagande i styrelse och valberedning.

De regler som det därefter är vanligast att bolagen avviker från är 2.1 och 2.3. 16 bolag (knappt fem procent av samtliga bolag) följer inte kodens regel 2.1 om att inrätta en valberedning. Avvikelsen förklaras oftast av att det är fråga om bolag där huvudägaren eller huvudägarna ansett en valberedning obehövlig på grund av sitt stora aktieinnehav i bolaget, t.ex. som en följd av ett genomfört offentligt uppköpserbjudande där av någon anledning avnotering av det noterade målbolaget inte kommit till stånd. Huruvida det är förenligt med god sed på aktie-

Diagram 2. Antal avvikelser från enskilda regler i koden

marknaden att avvika från en så central bestämmelse i koden har debatterats, men med undantag för kapital 10 lägger koden inget hinder i vägen för bolagen att avvika från vilken kodregel de önskar, så länge avvikelserna redovisas och motiveras.

Regel 2.3 handlar om valberedningens storlek och sammansättning, främst med avseende på ledamöternas oberoende. Här är det 18 bolag (cirka fem procent av samtliga bolag) som rapporterat avvikelse. I majoriteten av fallen innebär avvikelserna att VD och/eller andra personer i företagsledningen ingår i valberedningen med motiveringen att dessa också är stora ägare i bolaget. Det förekommer även enstaka fall där valberedningen besätts enbart med representanter för den röstmässigt största ägaren vilket inte följer kodens regel om att minst en valberedningsledamot ska vara oberoende i förhållande till huvudägaren. Några valberedningar uppfyller inte antalskravet i koden om minst tre ledamöter.

Bolagsstyrningsrapporternas innehåll

För tolfte året i rad har bolagsstyrningsrapporternas materiella innehåll undersökts mot bakgrund av kraven i årsredovisningslagen och koden på innehållet. Årsredovisningslagen kräver bland annat att bolagen anger vilken bolagsstyrningskod som tillämpas, varvid samtliga bolag har angett att de tillämpar koden. Även i övrigt verkar bolagen vid en översiktlig granskning följa lagens krav.

När det gäller att följa kodens detaljkrav på information⁸⁾ finns det, trots en fortsatt positiv utveckling, fortfarande utrymme för förbättring, se Tabell 8. Ett knappt trettiotal bolag anger inte styrelseledamöternas tidigare arbetslivserfarenhet, ett trettiotal bolag anger inte vem som utsett valberedningsledamöterna och ett knappt fyrtiotal bolag redovisar inte verkställande direktörens tidigare arbetslivserfarenhet. Dessa brister har påpekats tidigare år. Vad gäller styrelseledamöternas tidigare arbetslivserfarenhet saknas rapportering om detta i cirka sex procent av bolagen 2022, en knapp förbättring från

Tabell 8. Detaljinnehåll i bolagsstyrningsrapporten

	Ja	Nej	Delvis
Finns information om valberedningen?			
Sammansättning	335	21	0
Representantskap	324	31	1
Finns information om styrelseledamöter?			
Födelseår	353	3	0
Utbildning	340	5	11
Arbetslivserfarenhet	326	22	8
Uppdrag i bolaget	356	0	0
Övriga uppdrag	349	2	5
Aktieinnehav i bolaget	352	4	0
Oberoende	355	1	0
År för inval	353	3	0
	Ja	Nej	Delvis
Finns information om styrelsen?			
Arbetsfördelning	353	3	0
Antal möten	356	0	0
Närvaro	355	1	0

	Ja	Nej	Delvis	Ej aktuellt
Finns information om styrelseutskott?				
Uppgifter och beslutanderätt	321	2	0	33
Antal möten	312	5	2	37
Närvaro	292	26	0	38
	Ja	Nej		
Finns information om VD?				
Födelseår			349	7
Utbildning			339	17
Arbetslivserfarenhet			319	37
Övriga uppdrag			296	60
Aktieinnehav i bolaget			351	5

⁸⁾ Se regel 10.2 i koden.

föregående år. Andelen bolag som rapporterar verkställande direktörs tidigare arbetslivserfarenhet har ökat med knappt två procentenheter sedan föregående år, knappt 10 procent av bolagen 2022 (2021: 12 procent) rapporterar inte dessa uppgifter. Andelen bolag som redovisar representantskap för valberedningen har ökat med drygt en procentenhet jämfört med förra året (från knappt 90 procent till drygt 91 procent).

Ett ytterligare krav enligt koden är att bolag som under räkenskapsåret begått en av börsens disciplinnämnd eller Aktiemarknadsnämnden konstaterad överträdelse mot börsens regler eller god sed på aktiemarknaden ska rapportera detta i sin bolagsstyrningsrapport. Två av de tre bolag som träffas av denna regel har informerat om överträdelsen i sin bolagsstyrningsrapport.

Bolagsstyrningsinformation på bolagens webbplatser

För elfte året genomförs en genomgång av bolagsstyrningsinformationen på bolagens webbplatser.

Regel 10.3 i koden kräver först och främst att bolagen har en särskild avdelning för bolagsstyrningsfrågor

på sin webbplats, ett krav som vi glädjande nog kan konstatera uppfylls av samtliga bolag. En av frågorna i undersökningen är hur lätt det är att hitta bolagsstyrningsinformationen på bolagens webbplatser. Omdömet är subjektivt, men förhoppningen är att man genom en årlig uppföljning på samma premisser åtminstone kan följa trender. Resultatet av årets undersökning redovisas i Tabell 9, där det framgår att drygt 99 procent av bolagen har sin bolagsstyrningsinformation lättillgänglig.

Krav på webbplatsens innehåll finns också i regel 10.3 i koden, som utöver de elva senaste årens bolagsstyrningsrapporter samt revisorernas yttrande över rapporterna, kräver att bolagsordningen ska finnas tillgänglig. Här är det ett bolag som inte uppfyller kravet, medan resterande 355 bolag håller bolagsordningen tillgänglig. Vidare krävs information om befintlig styrelse, VD och revisor. Kravet på information om revisor uppfylls inte av samtliga bolag, se Tabell 10 för en närmare detaljredovisning.

Vissa informationskrav åligger valberedningen. Koden kräver att samtidigt som kallelsen till årsstämman publiceras, ska information om de av valbered-

Tabell 9. Är bolagsstyrningsinformationen lätt att hitta på bolagens webbplatser?

	2022		2021		2020	
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
Ja	354	99%	350	99%	325	99%
Acceptabelt	2	1%	2	1%	2	1%
Nej	0	0%	0	0%	0	0%
Summa	356	100%	352	100%	327	100%

Tabell 10. Detaljinformation på bolagens webbplatser

2022	Ja	Nej	Delvis	Totalt antal	Totalt ja
Befintliga styrelseledamöter	356	0	0	356	100%
Befintlig VD	356	0	0	356	100%
Befintlig revisor	353	3	0	356	99%
2021	Ja	Nej	Delvis	Totalt antal	Totalt ja
Befintliga styrelseledamöter	352	0	0	352	100%
Befintlig VD	352	0	0	352	100%
Befintlig revisor	349	3	0	352	99%

ningen föreslagna styrelseledamöterna läggs ut på bolagets webbplats.⁹⁾ Även om bolagen följer regeln, är deras information om de föreslagna ledamöterna inte helt komplett, se Diagram 3. Valberedningen ska även samtidigt med kallelsen skriftligen lämna ett motiverat yttrande som också ska finnas tillgängligt på webbplatsen. Valberedningens yttrande ska relatera till kraven i regel 4.1 på en ändamålsenlig sammansättning av styrelsen samt att en jämn könsfördelning ska eftersträvas.

Åtta procent av valberedningarna underlät att helt eller delvis lämna det erforderliga yttrandet om en ändamålsenlig sammansättning, en minskning med en procentenhet jämfört med föregående år. Andelen av bolagens valberedningar som inte kommenterade könsfördelningen var 58 procent 2013, 24 procent 2014, 18 procent 2015, 13 procent 2016, 11 procent 2017, nio procent 2018, sju procent 2019, åtta procent 2020, och åtta procent 2021. Utvecklingen tycks ha avstannat - även i år var andelen av bolagens valberedningar som inte kommenterade könsfördelningen åtta procent. Mot bakgrund av debatten om styrelsens sammansättning, särskilt när det gäller könsfördelningen och frågan om

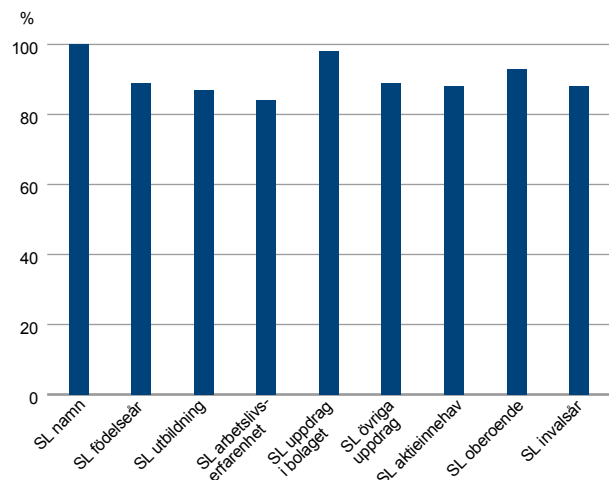
kvotering ska införas eller inte, är det förvånande att andelen valberedningar som kommenterar könsfördelningen inte ökar, se Tabell 11.

Ett syfte med införandet av den nu aktuella kodregeln var bland annat att undvika kvotering och istället låta valberedningarna förklara hur de hanterat frågan om att öka andelen kvinnor i styrelsen för att på så sätt få frågan i fokus. Kollegiet kommer att fortsätta bevaka utvecklingen av könsfördelningen i börsbolagens styrelser. ◀

Tabell 11. Innehåll i VB:s förslag: Innehåller yttrandet särskild motivering om könsfördelning

	2022		2021	
	Antal	Andel	Antal	Andel
Ja	326	92%	323	92%
Nej	30	8%	29	8%
Delvis	0	0%	0	0%
Summa	356	100%	352	100%

Diagram 3. Innehåll i valberedningens förslag avseende enskilda styrelseledamöter ("SL")

⁹⁾ Se regel 2.6 andra stycket i koden.

Praxis avseende tolkning av koden

Kollegiet är normgivande organ inom självregleringen på bolagsstyrningsområdet men har ingen övervakande eller dömande roll när det gäller hur enskilda bolag tillämpar koden. Kollegiets kansli får ibland frågor om hur koden ska tolkas, och även om man så långt det går försöker hjälpa till att reda ut vad reglerna innebär är det inte Kollegiets uppgift att uttolka hur koden praktiskt ska tillämpas. Detta sker istället av marknaden, varefter Kollegiet värderar den praxis som utvecklats och överväger eventuella justeringar av koden med anledning därav. Dock kan Aktiemarknadsnämnden, vars uppgift är att verka för god sed på den svenska aktiemarknaden, vara behjälplig med att tolka enskilda regler i koden. Detta sker genom att den som önskar ett tolkningsbesked begär ett uttalande från nämnden.

Även disciplinnämnderna vid börserna Nasdaq Stockholm AB och Nordic Growth Market NGM AB kan komma att tolka koden. Aktiemarknadsnämnden har genom åren gjort sammanlagt nio uttalanden där kodens bestämmelser tolkas.

- AMN 2006:31 prövar huruvida två ägare kan lägga samman sina innehav för att beredas en plats i valberedningen.
- AMN 2008:48 och 2010:40 behandlar styrelsens manöverutrymme att bestämma villkoren i ett incitamentsprogram.
- AMN 2010:43 tolkar ett av oberoendekriterierna i koden beträffande styrelseledamots oberoende i förhållande till kunder, leverantörer eller samarbetspartners som har omfattande affärsförbindelser med det noterade bolaget.

- AMN 2011:03 prövar huruvida ett erbjudande till vissa ledande befattningshavare i ett aktiemarknadsbolag om löneökning villkorat av varaktigt aktiesparande behövde hänskjutas till bolagsstämman.
- AMN 2015:24 prövar, i likhet med uttalande 2011:03 ovan, huruvida ett rörligt kontantbonusarrangemang till ledande befattningshavare i ett aktiemarknadsbolag villkorat av varaktigt aktiesparande behövde hänskjutas till bolagsstämman.
- AMN 2017:05 prövar i vilken utsträckning kodens regler om ersättningar är tillämpliga på ett incitamentsprogram där ersättningen till ledande befattningshavare i dotterbolag baseras på utvecklingen i dotterbolaget.
- AMN 2018:19 prövar om en ledamot i valberedningen kan delta i beredningen av förslag till styrelseledamot avseende honom eller henne själv samt av förslag om styrelsearvode till honom eller henne själv.
- AMN 2018:48 prövar utformningen av ett incitamentsprogram från en större ägare.

Disciplinnämnderna vid Nasdaq Stockholm och Nordic Growth Market NGM har inte särskilt tolkat koden under verksamhetsåret 2022, och någon tidigare praxis avseende tolkning av koden föreligger heller inte. ◀

III. UTBLICK

Utöver att redovisa Kollegiets arbete och kodens tillämpning under det gångna året vill Kollegiet med sin årsrapport tillhandahålla ett forum för diskussion och tankeutbyte om aktuella bolagsstyrningsfrågor i Sverige och internationellt.

I årets rapport ingår det öppna brev Kollegiet den 17 februari i år riktade till aktieägare, valberedningsledamöter och arbetstagarorganisationer i de svenska börsbolagen med anledning av kvoteringsdirektivets ikraftträdande.

KOLLEGIET FÖR SVENSK BOLAGSSTYRNING

17 februari 2023

Öppet brev till aktieägare, valberedningsledamöter och arbetstagarorganisationer i de svenska börsbolagen

Könsfördelning i bolagsstyrelserna

Bolagsstyrningskoden föreskriver sedan den infördes att sammansättningen av börsbolagens styrelser ska präglas av mångsidighet och bredd avseende kompetens, erfarenhet och bakgrund och att en jämn könsfördelning ska eftersträvas. I januari 2015 infördes skärpta kodregler på området varigenom valberedningarna bland annat ålades att särskilt motivera sina förslag mot bakgrund av kodens krav på en jämn könsfördelning i styrelsen. I samband därmed kommunicerade Kollegiet också en långsiktig målsättning om 40 procents andel för det minst företrädda könet sammantaget i börsbolagens styrelser. Kollegiet har sedan 2015 löpande samlat in och årligen redovisat statistik kring utvecklingen. Som redovisats tidigare har det skett en avsevärd förbättring av jämställdheten i styrelserna över tid. De senaste åren har dock utvecklingen gått något långsammare och det är fortfarande en bit kvar till målet om 40 procents andel för det minst företrädda könet sammantaget.

I december 2022 trädde det nya direktivet (EU) 2022/2381 om en jämnare könsfördelning bland styrelseledamöter i börsnoterade företag i kraft. Direktivet föreskriver att medlemsstaterna ska tillse att börsnoterade företag med minst 250 anställda och vars årsomsättning uppgår till minst 50 miljoner euro eller vars balansomslutning uppgår till minst 43 miljoner euro senast den 30 juni 2026 uppnår något av följande mål:

- Personer av det underrepresenterade könet innehar minst 40% av posterna som icke verkställande styrelseledamot (inklusive arbetstagarrepresentanter); eller
- Personer av det underrepresenterade könet innehar minst 33% av alla poster som styrelseledamot, vilket inkluderar både verkställande och icke verkställande styrelseledamöter (inklusive arbetstagarrepresentanter och inklusive VD).

Direktivet innehåller särskilda uppskjutandebestämmelser som möjliggör för medlemsstaterna att skjuta upp implementeringen av tvingande kvoteringslagstiftning under förutsättning att personer av det underrepresenterade könet kontinuerligt innehar minst 30% av posterna som icke verkställande styrelseledamot eller minst 25% av alla poster som icke verkställande styrelseledamot inklusive VD. Per den 21 juni 2022 uppgick andelen kvinnliga styrelseledamöter i de svenska börsföretagen (beräknat i enlighet med direktivet) sammantaget till 36,2% (inklusive arbetstagarrepresentanter) respektive (35,4% inklusive arbetstagarrepresentanter och inklusive VD). Sett enbart till gruppen arbetstagarrepresentanter var andelen kvinnor vid samma tidpunkt 25,9%. För svenskt vidkommande finns det således i dagsläget förutsättningar att skjuta upp tillämpningen av direktivet. Om andelen kvinnor vid någon tidpunkt skulle falla under de uppställda gränsvärdena måste direktivets tvingande regler implementeras.

KOLLEGIET FÖR SVENSK BOLAGSSTYRNING

Som tidigare kommunicerats anser Kollegiet att könsfördelningen behöver förbättras bland samhällets beslutsfattare, inklusive i näringslivet, men anser att införandet av kvoteringsregler för börsbolagens styrelser är fel väg att gå. Oaktat att det för närvarande finns förutsättningar att avvakta med införandet av tvingande lagstiftning vill Kollegiet därför uppmana aktieägare, valberedningsledamöter och arbetstagarorganisationer i de svenska börsföretagen att hålla fortsatt fokus på det långsiktiga målet om 40 procents andel för det minst företrädde könet.

KOLLEGIET FÖR SVENSK BOLAGSSTYRNING

Gun Nilsson
Ordförande

Björn Kristiansson
Verkställande ledamot

KOLLEGIET
FÖR SVENSK BOLAGSSTYRNING

Nybrokajen 7, 5 tr | Box 7354 | 103 90 Stockholm

www.bolagsstyrning.se